

Määriä, laatua ja pullonkauloja

Heli Kautonen, Kuvailutyön tulevaisuus -työpaja 15.11.2023

**Erikoiskirjastojen
ja tietopalveluiden
VERKOSTO**

Erikoiskirjastojen ja tietopalveluiden verkosto

2022

Taustaorganisaationa

- yliopisto/korkeakoulu
- eduskunta
- ministeriö
- oikeuslaitos
- kaupunki/kunta
- valtion erillislaitos
- kulttuuri-instituutti
- kulttuurialan keskusliitto
- tieteellinen seura
- yksityinen arkisto
- yksityinen museo
- yksityinen tutkimuslaitos
- yksityinen yritys
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko
- Suomen ortodoksinen kirkko
- ...

69 jäsen-
organisaatiota

19 /69
mukana
FinELibissä

13 /69
mukana
Melindassa

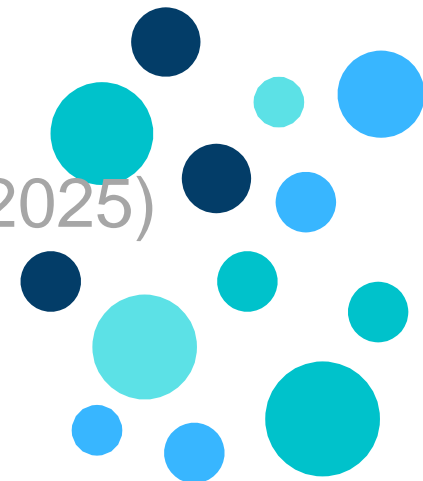
6
kirjasto-
järjestelmää

9 /69
mukana
Finnassa

Erikoiskirjastot ja tietopalvelut

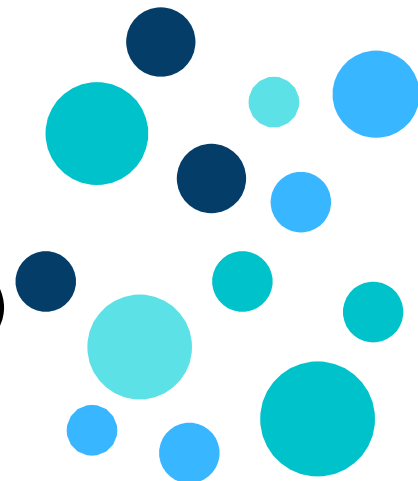
- **tarjoavat yhteiskunnalle luotettavaa tietoa omalta erikoisalaltaan,**
- tukevat taustaorganisaationsa tavoitteiden toteutumista,
- kehittävät palveluita ja asiantuntijuuttaan,
- hakeutuvat uusiin rooleihin strategisten tarpeiden ja tilanteen mukaan,
- havainnoivat aktiivisesti toimintaympäristön muutoksia,
- uudistuvat tarve- ja asiakaslähtöisesti alan, teknologioiden ja tiedonkäytön tarpeiden kehittyessä.

(Erikoiskirjastojen ja tietopalveluiden verkoston strategia 2021–2025)

Miten käytännössä?

- **Valikoimme** erikoisalamme tietoaineistoja informaatiotulvasta
Rooli: seuloja
 - Onko sisältö relevanttia asiakkaillemme?
 - Onko tietolähde luotettava?
 - Onko tietolähde asiakkaidemme saavutettavissa?
- Tarjoamme valikoidut aineistot **saataville kanavissamme**
Rooli: välittäjä
 - Kuvailu tietovarantoihin
 - Linkittäminen eri tavoin
 - Asiakkaan ohjaus tiedon lähteille (tietopalvelu, tietopaketit ym.)

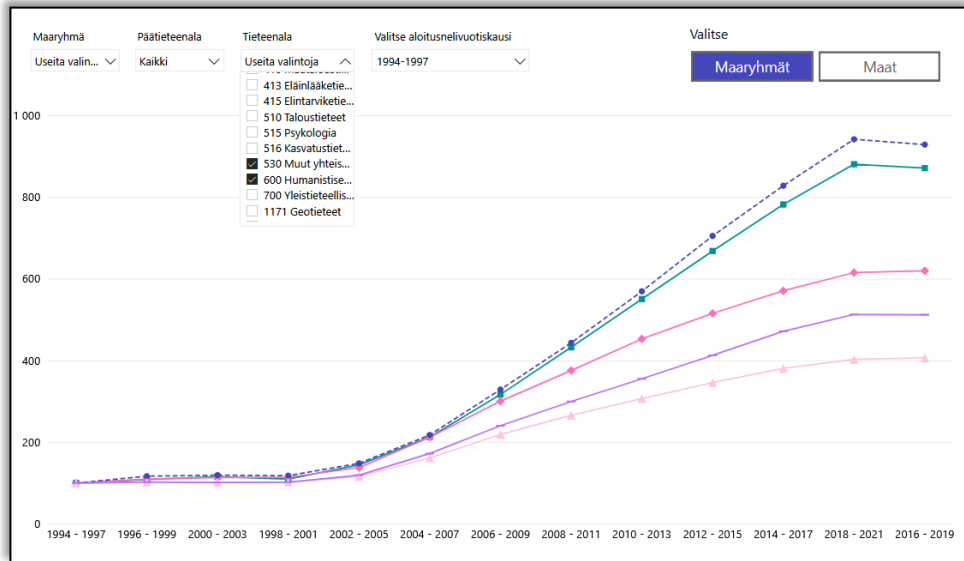

Tulevaisuuden haasteet 1/3

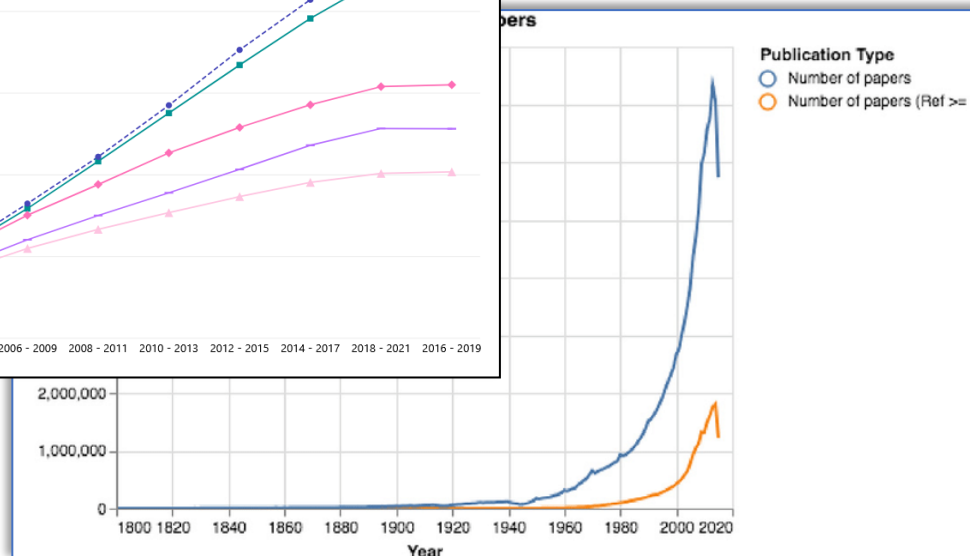
Erikoiskirjastoille ja tietopalveluille

Suomen ja vertailumaaryhmien ja -maiden julkaisumäärät. Rajaus: humanistiset ja yhteiskuntatieteet

Lähde: https://tiedejatutkimus.fi/fi/science-innovation-policy/science-research-figures/s3_1

Tieteellisten julkaisujen määrä maailmalla > 5 milj./v.

The number of papers over time (MAG).

Lähde: Fire, M. & Guestrin, C. (2019). Over-optimization of academic publishing metrics: observing Goodhart's Law in action. *GigaScience*, 8(6), giz053.

<https://doi.org/10.1093/gigascience/giz053>

Tietoasiantuntijoiden määrä organisaatiossa

esim. 1,5 htv

vs.

Tulevaisuuden haasteet 2/3

Erikoiskirjastoille ja tietopalveluille

- Tiedon löytäminen, seulominen ja valikointi
 - Ratkaisut: uudet välineet julkaisujen temaattiseen seulomiseen (Iris.ai, Keenious, Openknowledgemaps ym.) ja linkitetyn datan hyödyntäminen
 - Pullonkaulat: henkilöresurssit, osaaminen, (OA-) tietovarantojen kattavuus
- Tiedon välittäminen
 - Ratkaisut: uudet kanavat sekä linkitetyn datan tuottaminen ja hyödyntäminen kuvailussa, (puoli)automaattinen kuvailu
 - Pullonkaulat: henkilöresurssit, osaaminen ja työkäytäntöjen muuttaminen

Tulevaisuuden haasteet 3/3

Erikoiskirjastoille ja tietopalveluille

- Tiedon laatu ja kestävät ratkaisut
 - Ratkaisut: **yhteistyö**, osaamisen kehittäminen ja laadun varmistaminen
 - Pullonkaula: pelkän tehokkuuden *kulttuuri*

vrt. The Turing Way:

The Turing Way Community. (2022).
The Turing Way: A handbook for
reproducible, ethical and
collaborative research. Zenodo.
doi: 10.5281/zenodo.3233853.

Keskustellaan!

